

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lov nr. 217 af 16. maj 1984 om social pension (Folketingstidende 1983-1984, 2. samling, sp. 133, 621, 5357, 5776; tillæg A, sp. 663; tillæg B, sp. 331; tillæg C, sp. 231).

Baggrunden for lovforslaget

Efter aftale mellem Regeringen og Socialdemokratiet er de økonomiske rammer for pensionerne blevet hævet med ca. 2 mia. kr.

Beløbet foreslås anvendt således:

- 1) Der skal først og fremmest ske en forhøjelse af de dårligst stillede pensionisters pensioner dvs. for folkepensionister og førtidspensionister med de laveste førtidspensioner.
- 2) Ved forhøjelsen skal der begyndes en udjævning af forskellene mellem pensionsbeløbene til enlige og samgifte pensionister, så pensionisternes ægteskabelige status efterhånden ikke får betydning for pensionens størrelse. En gradvis indførelse af individualprincippet, som Folketinget vedtog som beslutning den 14. maj 1987 (B 100) på det familiepolitiske og sociale område.
- 3) Forbedring og fremrykning af »samspilsløsningen«, som Folketinget vedtog i sommeren 1987 (lov nr. 390 af 10. juni 1987 om ændring af lov om social pension - lettelse af samspilsproblemer mv.), som skulle gennemføres frem til 1995. Dette er nu rykket frem til 1993.
Efter denne lov vil nedsættelsen af pensionsydelse på grund af indtægter ved siden af pensionen gradvist blive lempet med start 1. januar 1988 og sluttidspunkt 1. januar 1995. Lempelsen sker således, at fradragene for indtægter ved siden af pensionen for højes, så de indtægtsbestemte dele af pensionen ikke falder væk på en gang ved en beskeden indtægtsfremgang.
Dele af denne løsning foreslås forbedret og fremrykket.
- 4) Med ændringen af grundlaget for pristalsberegningen pr. januar 1988, jf. det samtidigt med dette lovforslag af økonomiministeren fremsatte lovforslag om ændring af beregning af et regulerings-

pristal, skal tallene i pensionsloven, der er angivet i det hidtidige pristal, hvor udgangspunktet var januar 1980, konsekvensændres. Dog således, at den dyrtidsportion, som pensionisterne ville have fået udbetalt efter det hidtidige pristal pr. 1. juli 1988, foreslås udbetalt til pensionisterne uanset ændringen af beregningsgrundlaget for pristallet.

Ad 1) Forhøjelsen af pensionerne

Fra 1. juli 1988, så dyrtidsportionen fra det hidtidige pristal indregnes, forhøjes satserne for pensionstillæg, så enlige og samgifte pensionister fremover får det samme i pensionstillæg. Grundbeløbssatsen for højes dog kun for samgifte pensionister, som får mindre i grundbeløb end enlige pensionister. Med forhøjelsen mindskes denne forskel. Denne form for forhøjelse skal ses på baggrund af det foran under 2) nævnte individualprincip.

Med forhøjelserne på grundbeløb og pensionstillæg, som udgør den almindelige folkepension og laveste førtidspension, bliver alle andre pensionister også tilgodeset, fordi både grundbeløb og pensions-tillæg indgår i alle sociale pensioner, også i de højeste førtidspensioner.

Men da sigtet med forhøjelserne er de dårligst stillede pensionister, førtidspensionisterne på de laveste trin og folkepensionisterne, er det nødvendigt, i et vist omfang at modregne pensionsforhøjelsen gennem stigningen i grundbeløb og pensionstillæg i de højeste pensioner.

Det foreslås derfor, at der foretages en nedsættelse af invaliditetsbeløbet, som indgår i højeste og mellemste førtidspension. Nedsættelsen foretages dog kun med 792 kr. om året, da invaliditetsbeløbet er skattefrit. Med dette opretholdes den administrative forenkling, der ligger i, at grundbeløb og pensions-tillæg er ens for alle pensionistkategorier.

Nedsættelsen skal i øvrigt ses på baggrund af den stigning også pensionister på de højeste førtidspensioner får gennem forhøjelsen af grundbeløbet (for de samgifte) og pensionstillægget. Disse stigninger er på årsbasis 3.312 kr. for en enlig pensionist og 4.056 kr. for en samgift pensionist. (Hver af de to samgifte får stigningen til samgifte). Alligevel stiger niveauet